

โอกาสและความเสี่ยงของธุรกิจซ่อมบำรุงเมื่อไทยเข้าสู่ AEC

เมื่อกล่าวถึง AEC หรือ Asian Economic Community หลายคนคงจะพอบุคคลกับคำนี้กันมาบ้างแล้ว ความหมายและความสำคัญของ AEC คือเป็นการเปิดเสรีทางการค้าและบริการรวมถึงการบูรณาการเพื่อเป็นฐานการผลิตเดียวกันของ 10 ชาตินในกลุ่มประชาคมอาเซียน อันได้แก่ ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม เมียนมาร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และบรูไน การรวมตัวอย่างเป็นทางการนี้ได้เกิดขึ้นเมื่อช่วงเดือนธันวาคม 2558 ที่ผ่านมา ซึ่งแน่นอนว่าการเปิดการค้าเสรีจะนำมาซึ่งโอกาสในการแข่งขันทั้งภายในประเทศและต่างประเทศแต่ในขณะเดียวกันเมื่อมีการแข่งขันกันสูงมากขึ้นก็จะก่อให้เกิดความเสี่ยงที่เพิ่มมากขึ้นเช่นกัน หลายธุรกิจจึงจำเป็นต้องศึกษาทางหนีทีไล่เพื่อเป็นแนวทางในการปรับตัวและรู้เท่าทันสถานการณ์เพื่อความอยู่รอดและในขณะเดียวกันก็เพื่อมองหาลู่ทางความเป็นไปได้ในการขยายธุรกิจออกไปได้ด้วยเช่นกัน หากจะกล่าวถึงธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากการเข้าสู่ AEC นั้นมีหลากหลายธุรกิจซึ่งธุรกิจซ่อมบำรุงก็เป็นหนึ่งในนั้นที่ได้รับผลกระทบไปด้วย

ธุรกิจซ่อมบำรุงเป็นธุรกิจขั้นพื้นฐานที่สามารถกระจายตัวต่อยอดเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของหลายอุตสาหกรรม เช่น ธุรกิจซ่อมบำรุงในอุตสาหกรรมการผลิต อาทิ การดูแลซ่อมบำรุงเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต ธุรกิจซ่อมบำรุงในอุตสาหกรรมยานยนต์ เป็นต้น นับเป็นธุรกิจที่จำเป็นและขาดไม่ได้เป็นอย่างยิ่งเพราะไม่ว่าในสาขาใดก็จำเป็นต้องอาศัยการดูแลรักษาเครื่องมือเครื่องใช้อุปกรณ์เครื่องจักรด้วยกันทั้งนั้น ดังนั้นหากจะพูดถึงผลกระทบในธุรกิจสาขานี้น่าจะเป็นผลกระทบในแง่บวกรวมทั้งโอกาสในการขยายธุรกิจซึ่งจะแบ่งได้เป็น โอกาสของธุรกิจซ่อมบำรุงภายในประเทศและโอกาสของธุรกิจซ่อมบำรุงในต่างประเทศโดยมีรายละเอียดดังนี้

โอกาสของธุรกิจซ่อมบำรุงภายในประเทศ ประเทศไทยได้ชื่อเป็นเมืองเศรษฐกิจเมืองหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีอัตราการเจริญเติบโตด้านอุตสาหกรรมด้านต่างๆ อย่างรวดเร็ว อาทิเช่น อุตสาหกรรมการผลิตอาหารเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมยานยนต์ และอื่นๆ อีกมากมายซึ่งจำเป็นต้องมีการดูแลบำรุงรักษาเครื่องจักรให้มี

ความพร้อมต่อการใช้งานอยู่ทุกสถานการณ์ เพื่อให้ทันต่อความต้องการทั้งเพื่อการบริโภคภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ ดังนั้นธุรกิจซ่อมบำรุงที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญของช่างทางเทคนิคเพื่อเข้ามาดูแลรักษาเครื่องจักรเหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอุตสาหกรรมอากาศยานที่เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศอีกสาขาหนึ่ง ที่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยช่างซ่อมอากาศยานเป็นจำนวนมาก แต่ ณ ปัจจุบันนี้ยังเป็นอาชีพที่มีความขาดแคลนอย่างหนักทั้งภายในประเทศไทยและทั่วโลก อันเนื่องมาจากการเติบโตของธุรกิจการบินที่มีสายการบิน Low cost เกิดขึ้นมากมาย ในแต่ละวันมีเที่ยวบินที่บิน ขึ้น-ลง ที่สนามบินสุวรรณภูมิ และดอนเมืองโดยประมาณมากกว่า 2,000 เที่ยวบินต่อวัน เมื่อประเทศเข้าสู่ AEC แล้วจำนวนนักท่องเที่ยวและเดินทางก็เพิ่มมากขึ้นไปด้วย นับเป็นตัวเลขที่สูงมาก ซึ่งทุกเที่ยวบินจำเป็นต้องมีการตรวจสอบและดูแลสภาพเครื่องบินให้พร้อมสำหรับการบินในแต่ละเที่ยวบินเสมอ แต่ตัวเลขของช่างซ่อมอากาศยานกลับสวนทางกับจำนวนเครื่องบินที่ต้องดูแลเนื่องจากอาชีพนี้ยังเป็นอาชีพเฉพาะทางที่ขาดแคลน โดยเฉพาะประเทศไทยไม่ได้มีการเตรียมการเพื่อรองรับธุรกิจประเภทนี้มาก่อนนั่นเองแต่ในขณะเดียวกัน เรามีเครื่องบินเก่าสำหรับสายการบิน Low cost อยู่เป็นจำนวนมากที่จำเป็นต้องมีการดูแลรักษา จึงต้องพึ่งการให้บริการจากประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซียที่มีความพร้อมทางด้านนี้มากกว่าแทน ประเทศไทยจึงได้ตั้งเป้าเพื่อจะเป็นศูนย์กลางซ่อมบำรุงอากาศยานของภูมิภาคให้ได้

ทั้งนี้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ก็เป็นอีกอุตสาหกรรมหนึ่งที่น่าจับตามอง เนื่องจากหลายปีที่ผ่านมาธุรกิจยานยนต์ได้มีการขยายตัวจากการสนับสนุนของภาครัฐเกี่ยวกับนโยบายลดภาษีรถยนต์คันแรก ซึ่งเมื่อมีการใช้งานมาสิ้นระยะรถยนต์เหล่านั้นจะต้องมีการซ่อมบำรุงตามสภาพอายุการใช้งาน หรือจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ที่มีมากขึ้นในปัจจุบัน ทำให้ธุรกิจซ่อมบำรุงยานยนต์จึงเติบโตตามความต้องการของตลาดด้วย หรือแม้กระทั่งการขยายเส้นทางของรถไฟฟ้าภายในเขตกรุงเทพฯ ที่ขยายเพื่อเชื่อมต่อแนวรถไฟฟ้าเพื่อความสะดวกสบายต่อการเดินทางของประชาชนก็ตามธุรกิจซ่อมบำรุงรถไฟฟ้าก็เป็นอีกสาขาอาชีพเฉพาะทางที่เป็นที่ต้องการของตลาด

โอกาสของธุรกิจซ่อมบำรุงในต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศในกลุ่ม CLMV อันได้แก่ ประเทศ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม ซึ่งมีอัตราการเติบโตและขยายตัวทางเศรษฐกิจที่มาแรงมากกว่าประเทศอื่นๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน เมื่อมีการเติบโตทางเศรษฐกิจความต้องการทางด้าน

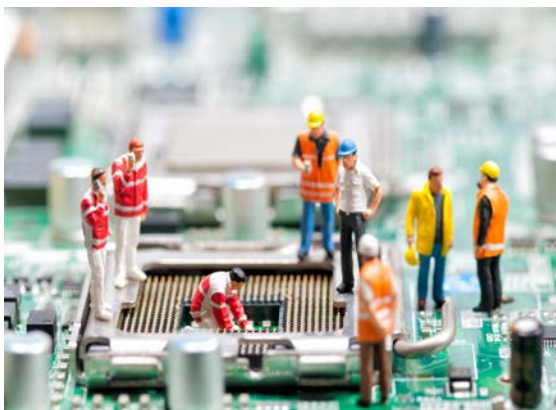
ปัจจัยขั้นพื้นฐาน ทั้งในอุตสาหกรรมการผลิต การคมนาคมขนส่งยานยนต์ โดยเฉพาะในประเทศเวียดนามซึ่งนับเป็นโอกาสทางธุรกิจซ่อมบำรุงที่น่าจับตามอง เนื่องจากประเทศเวียดนามที่ประชาชนในประเทศมีการใช้รถจักรยานยนต์มากเป็นอันดับต้นๆ ในภูมิภาคดังนั้นความต้องการทางด้านธุรกิจซ่อมบำรุงจึงเป็นที่ต้องการมากขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะการซ่อมบำรุงรถแต่ง ดูแลรถจักรยานยนต์ที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายอย่างเมืองโฮจิมินห์ที่มีรถจักรยานยนต์มากถึง 4 ล้านคัน แต่ในขณะเดียวกันธุรกิจบริการเพื่อซ่อมบำรุง ดูแลรักษายังมีน้อยและยังไม่ได้มาตรฐานซึ่งส่วนใหญ่เป็นธุรกิจท้องถิ่น นับเป็นโอกาสอันดีของนักธุรกิจจากประเทศไทยจะเข้าไปขยายธุรกิจบริการรับซ่อมแซมเกี่ยวกับรถจักรยานยนต์และรถยนต์ที่ได้มาตรฐานในเวียดนาม

โอกาสในธุรกิจซ่อมบำรุงท่าอากาศยานของกลุ่มประเทศ CLMV เนื่องจากสี่ประเทศนี้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งและมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง การขยายตัวของสนามบินจะเติบโตเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและนักลงทุนจากนานาประเทศก็จะเพิ่มขึ้น ธุรกิจซ่อมบำรุงอากาศยานที่ยังขาดแคลนก็จะเป็นที่ต้องการในกลุ่มประเทศเหล่านี้ ถ้าหากประเทศไทยสามารถก้าวขึ้นมาเป็นศูนย์กลางการซ่อมบำรุงอากาศยานของภูมิภาคนี้ได้ ประเทศไทยก็จะได้เปรียบและสร้างรายได้ให้แก่ประเทศอีกทางหนึ่ง เนื่องจากความได้เปรียบในเรื่องทำเลที่ตั้งของประเทศที่มีพรมแดนติดกับกลุ่มประเทศ CLMV ที่สามารถเดินทางไปมากันสะดวกมากกว่าคู่แข่งอย่างสิงคโปร์และมาเลเซีย

ความเสี่ยงในธุรกิจซ่อมบำรุง หลักๆแล้วแบ่งได้ดังต่อไปนี้

- » **ขาดช่างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง** โดยเฉพาะในสาขาช่างซ่อมบำรุงอากาศยานที่ยังขาดแคลนไม่ต่างกับอาชีพนักบินเนื่องจากการเติบโตของสายการบินต้นทุนต่ำที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่ในขณะเดียวกันประเทศก็ไม่มีธุรกิจบริการประเภทนี้รองรับ จึงต้องอาศัยประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียและสิงคโปร์ทำให้เงินรั่วไหลออกนอกประเทศทั้งที่มีโอกาสเติบโตเพื่อครองส่วนแบ่งทางการตลาดได้อีกมหาศาล

- » **ความสามารถทางภาษา** เนื่องจากแรงงานไทยยังไม่สามารถพัฒนาภาษาอังกฤษให้เทียบเท่าเพื่อนบ้าน การเข้าไปลงทุนธุรกิจในประเทศต่างๆ อาจต้องเผชิญกับอุปสรรคด้านการสื่อสารได้
- » **ภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้น** เมื่อมีการเปิด AEC ย่อมมีการแข่งขันทางการตลาดสูงขึ้นรวมทั้งมีกฎระเบียบข้อบังคับในแต่ละประเทศที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นผู้ลงทุนจำเป็นต้องศึกษากฎระเบียบของแต่ละประเทศให้ดีก่อนเข้าไปลงทุน
- » **การปรับตัว** ดังที่ไดกล่าวมาแล้วถึงความเสี่ยงที่นักลงทุนอาจต้องเผชิญการปรับตัวของนักลงทุนหรือธุรกิจ SMEs จะต้องมีความพร้อมและทักษะในเรื่องของการพัฒนาด้านภาษาซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากหากไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้แล้ว โอกาสเติบโตคงเป็นไปได้ยากรวมถึงการแข่งขันที่จะเพิ่มมากขึ้นผู้ประกอบการ

จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมศึกษากฎระเบียบข้อบังคับของแต่ละประเทศที่จะเข้าไปลงทุนให้รอบคอบ ปรับปรุงการบริการให้ได้มาตรฐานและพัฒนาฝีมือแรงงานให้มีความรู้ความชำนาญอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งใส่ใจในการให้บริการที่ไม่ควรมองข้าม การจะทำกำไรในแต่ละธุรกิจได้ ต้องอาศัยลูกค้า เพราะฉะนั้นเมื่อต้องการให้ลูกค้ามาใช้บริการอย่างสม่ำเสมอไม่หนีไปไหนก็ต้องใส่ใจบริการเขาดีๆ เมื่อเขาชอบติดใจลูกค้าก็จะกลับมาใช้บริการเราต่อเท่านั้น

- » **นโยบาย** เนื่องจากภาครัฐและภาคเอกชนเล็งเห็นโอกาสของธุรกิจซ่อมบำรุงที่สามารถเติบโตได้อีกมากในอนาคต โดยเฉพาะในธุรกิจซ่อมแซมอากาศยานที่ยังขาดแคลนอีกเป็นจำนวนมากทั้งที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดอีกมหาศาล โดยธุรกิจนี้มีมูลค่าทางตลาดมากกว่า 63,000 ล้านบาท แต่ประเทศไทยมีส่วนแบ่งในตลาดเพียงแค่มิถึง 1% ของธุรกิจนี้ เป็นผลมาจากการขาดความพร้อมในด้านการซ่อมแซมอากาศยาน ประเทศไทยจึงได้ตั้งเป้าที่จะผลิตบุคลากรทางด้านช่างซ่อมอากาศยานให้ทัดเทียมประเทศมาเลเซียภายใน 5 ปี โดยการเปิดหลักสูตรช่างซ่อมบำรุงอากาศยานซึ่งปัจจุบันมีแล้ว 7 แห่งโดยคาดการณ์จะผลิตบุคลากรให้ได้ 300-400 คนต่อปี ซึ่งก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ถึงแม้ประเทศไทยจะมีช่างซ่อมบำรุงอากาศยานอยู่แล้วจำนวนหนึ่ง แต่มีเพียงไม่กี่รายที่มีใบอนุญาตทำงานสากล ส่วนใหญ่เป็นแค่ใบอนุญาตที่ออกโดยประเทศไทยเอง ซึ่งยังไม่สามารถใช้ปฏิบัติงานร่วมกับนานาชาติได้ หากประเทศไทยสามารถผลิตบุคลากรช่างซ่อมบำรุงให้เพิ่มขึ้นได้เป้า การผลักดันการซ่อมบำรุงอากาศยานให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคคงไม่ไกลเกินเอื้อม

จะเห็นได้ว่าโอกาสในธุรกิจซ่อมบำรุง ไม่ว่าจะเป็นในสาขาใดของภาคอุตสาหกรรมมีความเป็นไปได้ที่จะเติบโตอีกมาก เนื่องจากมีโอกาสในการทำธุรกิจทั้งภายในประเทศและต่างประเทศอย่างกลุ่มประเทศ CLMV ที่ยังต้องการช่างซ่อมบำรุงสาขาต่างๆ ซึ่งยังขาดแคลนทั้งนี้ประเทศไทยยังได้เปรียบประเทศคู่แข่งอย่างมาเลเซียและสิงคโปร์ในแง่ของทำเลที่ตั้งของประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านได้มากกว่า ทั้งนี้ต้องไม่ลืมพัฒนาฝีมือแรงงานอยู่อย่างสม่ำเสมอรวมทั้งการพัฒนาทางด้านภาษาเพื่อเพิ่มโอกาสในการสื่อสารกันได้ง่ายมากยิ่งขึ้น